

Riddare Templet Wästmannias MEDLEMSBLAD

Årg. 37

Hemsida: www.rtwastmannia.se

Nr 4-2013

Platsen för det avgörande slaget om kungamakten i Sverige för drygt 800 år sedan (sommaren 1210)

MÄSTARE BREV:

Käre Vän och Broder!

Så är det då dags att summera ännu ett år och vad det innehållit för oss var och en och för oss tillsammans.

Det första som dyker upp i mitt huvud är en stor tacksamhet! Mycket av det som vi tar för givet – tak över huvudet, mat på bordet, hälsa och krafter, någon att älska, goda vänner och gemenskap, frihet att tala och tycka och mycket därtill - är verkligen värt att uppskattas och vara tacksamma för. Det är ju långt ifrån alla på vår krympande jord som är så privilegierade.

////////////////////

Tacksamheten gäller givetvis också att få vara en länk i brödrakedjan i RT Wästmannia. Gemenskapen, arbetsglädjen, vår gemensamma önskan att fler skall hitta vägen till oss är en fin grund att jobba vidare utifrån. Under året som gått kan vi särskilt glädja oss åt att två nya bröder tillkommit och att vi nu hittat en underbar lösning på lokalfrågan för lång tid framåt. Ett särskilt tack till alla Bröder som ägnat en mycket stor del av sin tid för att få lokalerna i ordning. Invigningshögtiden liksom det STICG-möte, som förlagts till vårt Tempel, gav en extra krydda till höstens arbete.

Vi känner en stor glädje och tacksamhet över vår Damklubb och allt vad ni uträttat under året som gått! Att tänka sig vårt Tempel utan vår Damklubb är en helt omöjlig tanke. Förutom att Damerna ställt upp och servat oss bröder med undfägnad i samband med alla våra samlingar har ni dessutom skänkt en stor summa pengar till Tempelarbetet.

För vår Broder Arne Linderhed klingade fullbordandets tolvslag i början av året. En lång och innehållsrik gärning i vårt Tempel är avslutad. Vi minns vår Broder med stor tacksamhet!

Till ett årsskifte hör också att blicka framåt. Nyårsönskningar har vi alla. För vårt Tempel är min främsta önskan att vi skall få möjlighet att hälsa nya Bröder välkomna in i vår gemenskap. Det är en önskan som långt ifrån är omöjlig att förverkliga! Det beror helt enkelt på hur pass villiga vi är att söka upp och tillfråga dessa presumtiva Bröder! En annan och helt rimlig önskan är att vår ekonomi stabiliseras på en nivå som gör det fullt möjligt att utan bekymmer vara ett framtidens Tempel. Tänk om vi kan få många av oss att ställa upp på ett regelbundet givande! Det är en fråga som vi från Mästarrådet kommer att aktualisera i början av nästa år.

Såväl tacksamhet som nyårsbön riktar vi till sist – och framför allt – till vår Evigt Store Mästare för beskydd, inspiration och glöd i vårt arbete!

”Ty ett barn varder oss fött, en son bliver oss given, och på hans skuldror skall herradömet vila; och hans namn skall vara: Underbar i råd, Veldig Gud, Evig fader, Fridsfurste.”

God Jul och Ett Gott Nytt År till Er alla!

Sven-Erik Lilja

PARENTATION

Två vördade bröder ur vår krets har sedan föregående parentationshögtid för alltid nedlagt sina vandringsstavar och sina arbetsredskap.

Bland de levandes tal är icke längre bröderna **John Jonsson** och **Arne Linderhed**.

KN **Inge Svensson** erinrade vid parentationsakten i Templet den 13 november om deras liv och gärning. ”En gång var ni mörker, men i Herren har ni nu blivit ljus” i Efesierbrevet är en mönsterbild. Templet med sin yttre förgård, det heliga och det allraheligaste, kan jämföras med människans kropp, själ och ande. Anden leder in mot evigheten. Det som en gång var mörker fortsätter i en vandring mot ljuset. En tempelriddarvandring är en vandring, som ständigt går mot ljuset. Undervisningen ger en inre uppbyggnad mot det som är sant, rätt och gott med kärlek, skönhet och renhet i ord och tanke. Vandrigen görs med blicken mot den evigt store Mästaren, och genom honom strävar vi mot det ljus, som ytterst är Guds heliga Tempel, det fullkomliga. Vi minns våra bröder. Vi minns deras vandring mot det fullkomliga Templet. Vi är tacksamma över att ha haft dem bland oss. Vi lyser frid över deras minne och överlämnar dem i den store Mästarens händer. Våra tempelriddarbröders kamp här på jorden är nu över. Omslut dem i vårt minne med Guds eviga frid.

Den 26 november ordnade Utposten ett kulturutpostmöte. Till det efterföljande samkvämet var överstelöjtnanten vid fd P1 och S1 Sven Sandblom inbjuden. Han berättade om sin forskning kring händelser som ledde fram till ...

SLAGET VID GESTILREN

Allt talar för att striden stod vid den stora kungsby, som i dag heter Gästre i Uppland 15 km nordväst om Enköping.

I början av 1200-talet var det vi nu kallar Sverige mycket splittrat av konflikter mellan de erikska och sverkerska ätterna. Maktkampen ledde till sammandrabbningar. De stridande var kung Sverker Karlsson och Knut Eriksson. Vid Älgårås i Västergötland vann Sverker ett slag 1205. Tre av Knut Erikssons söner dödades vid slaget och den fjärde (Erik) klarade sig och flydde till Norge.

År 1208 utmanade Erik Knutsson kung Sverker. Slaget vid Lena utkämpades. Slaget tvingade Sverker att fly till Danmark. Två år senare återvände han (kanske tillsammans med danska trupper) för att återta sin förlorade krona. Men vid Gestilren triumferade Erik Knutsson på nytt och Sverker stupade. Kung Erik kröntes i Gamla Uppsala och det politiska läget i Sverige stabiliserades och riket tog fart.

Lokaliseringen av Gestilren har varit och är omdebatterad. Längre har man trott att platsen låg i Varvs socken i Västergötland kanske för att Älgårds och Lena ligger där. År 1910 restes en minnessten i området med inskriptionen "Gud skydde Sveriges rike! Sjuhundra år efter slaget vid Gestilren reste Västgötar denna sten 1910".

Sven Sandblom, medförfattare till boken "Striden i Gestilren 1210. Varför? Vad hände? Och se'n då?", förespråkar Gäste i Fröshults socken i västra Uppland som platsen för drabbningen. Detta kritiserar bl.a. Dick Harrison och Jan Guillou. De stödjer sig på Västgötalagens kungakronika, där det heter att "Folkungarna slog Sverker ihjel i Gestilren" på en plats "mellan Dala och Lena", fem – sju kilometer från monumentet. Platsangivelsen kan dock ha tillkommit som en förklaring vid en senare avskrift av den ursprungliga källan. Flera anger att Sverker skulle ha haft stöd av danskt kavalleri men några danskar nämns inte i de danska källorna, som bara nämner att Sverker dött och att Erik nu kan regera Sverige.

En dag i juli månad år 1210 utkämpades ett slag. Man kan tänka sig hur furstar red fram under sina härtecken, stormän i ringbrynjor och hinkformade hjälmar kämpade i spetsen för sina svenner med svärd och stridshammare, allmogeskaror bidrog med spjut, yxor och bågar. När drabbningen var över låg bland de döda en kung, rikets jarl samt ett antal stormän. Platsen där de kämpade bar namnet Gestilren. G:et uttalas med j-ljud och tonvikten läggs på sista stavelsen.

Erik allierade sig med den danska kungafamiljen genom giftemål med kungens dotter en kort tid efter slaget, en eftergift i ett politiskt försök att ena länder i fred. Danmarks strategiska intresse för Sverige blev tillgodosett och Erik nådde sitt mål att behålla makten för sig och sin ätt. Det blev en vändpunkt i Sveriges historia. En startpunkt för en enad kungamakt i landet.

Att slaget vid Gestilren skulle ha stått i våra trakter är Sven Sandblom övertygad om. En grundlig bevisföring ligger bakom övertygelsen. Vi som lyssnade accepterar gärna slutsatserna. Tack för ett intressant inslag, som beledsagades av en powerpointpresentation, som Gunnar Widén svarat för.

KULTUR

Begreppet kultur har fått en väldigt vid betydelse och avser främst *andlig odling* eller *socialt levnadsmönster*. I vardagligt tal är den första betydelsen vanligast.

Kultur kan definieras som livsmönster. Språk och värderingar överförs t.ex. från generation till generation. Det inkluderar beteendemönster som seder, klädsel, religion, ritualer, lekar, normer för lagar och moraliska system liksom trossystem och konstarter.

Kulturbegreppet "andlig odling" avser olika typer av underhållning och konstnärligt skapande främst inom litteratur, konst, musik, scenkonst och film men även formgivning och arkitektur. Begreppet gäller även förståelse av kultur i den betydelse som begreppet har i tidningarnas kulturspalter och i kulturprogram på radio och i TV.

I samhällsvetenskap talar man om olika kulturer när man menar en folkstam som odlat eller brukat ett jordområde, exempelvis induskulturen, indiankulturen, den egyptiska högkulturen osv.

Kultur uppstår i ett samspel mellan människor och omgivningen. Individer som samarbetar måste komma överens om språk, verktyg, kunskaper och hur man löser konflikter. Religion, teknologi, matförsörjning behöver överenskommelser. Kultur kräver förmåga till social inlärning och möjligheter att samspela. Förgreningar av kulturen sker i isolerade befolkningsgrupper med skiktningar såväl geografiskt, mellan generationer och mellan olika sociala grupper. Kulturen varierar därför med etnicitet, nationstillhörighet, socialklass, miljö, åldersgrupp och könsroll.

Ett ord för mindre kulturella konflikter är kulturkrock. Det uttrycker problem hos individer som har hamnat i kulturella sammanhang som de inte förstår eller med normer de inte delar. En avgörande orsak är svårigheter med kommunikation och språk. Konflikter kan också uppstå om någon part omfattar normer som säger att det egna sättet att leva bör spridas till andra grupper även mot de andras vilja. Det kan också handla om identitetskonflikter, där parterna tar strid för att försvara sina egna symboler. Detta kan i värsta fall resultera i våld och till och med krig.

MATRIKEL MEDLEMSAVGIFT 2014

2014 års matrikel medföljer detta utskick. Där finns mötesprogram, ämbets- och tjänstemannalistor och medlemsförteckning.

Ett inbetalningskort bifogas (internetbetalning går naturligtvis också bra). Årsavgiften är 750 kr. Skatt Mästaren är tacksam för inbetalning under första kvartalet 2014 till plusgirokonto 34 88 65 – 7.

VAD HÄNDER DEN NÄR- MASTE TIDEN?

Vårterminen i Templet börjar så här:

Ons 8/1	IG.
Sön 2/2	Kyndelsmässohögtid med D. EHD. Kl. 16.
Ons 5/2	IG. Årsrapporter
Ons 19/2	KG
Ons 5/3	IG
Ons 2/4	IG

Utposternas möten är också viktiga stationer på vår vandring.

TR-Damerna: Tor 9/1 2014.

TR-DAMERNA

TR-DAMERNA hade den 7 november årsmöte hos undertecknad.

Verksamhetsberättelse och kassarapport godkändes och styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Hela styrelsen valdes om.

Siv Magnusson

HÖSTFESTEN

Då RT Wästmannia ordna de höstfest den 25 oktober kåserade kyrkoherde Gunnar Kärrbom. Kvällen avslutades med kaffesamkväm. Lotterna som såldes hade en strykande åtgång.

LUCIA

Den 8 december samlades en stor skara bröder och damer till ett kombinerat advents- och luciafirande med efterföljande julbord i de trivsamt smyckade lokalerna.

M Sven-Erik Lilja höll i programmet och i traditionell ordning svarade Enköpings lucia med tärnor för den vackra luciatablån.

Vid den ”nya” orgeln från Vårfrukyrkan i Enköping satt fru Maria Karlsson.

NYTT ÅR

Det närmar sig jul. Vi tänder det sista adventsljuset och känner att det är enkla gester som ger stämning och glädje i vintermörkret. Vi behöver julen som en doft och fest. De flesta vill ha en vit jul. Snön lägger sig som ett sprött täcke på marken. Vi tar in och pyntar en gran, som sedan står där och lyser och glimmar. Inga traditioner är så envisa som julens. Men ganska snart är helgdagarna förbi. Den barrande granen åker ut. Årsvarvet är slut, ett nytt börjar. Årsväxlingarna gör att allt får ett sammanhang – med våra åldrar – med liv och död.

Vi ser fram mot ett Nytt År med nya utmaningar och nya möjligheter.

*önskar
Mästare Rådet*

Söndagen den 2 februari kl 16 firar vi

Kyndelsmässohögtid *i Templets lokaler*

Tal - Servering - Sång och musik
Klädse: EHD med dekorationer, Damerna valfri.
VÄLKOMNA!

Till sist

EN SEDELÄRANDE HISTORIA

Den här historien handlar om fyra personer. *Alla*, *Någon*, *Vem som helst* och *Ingen*. Ja, det var så de hette.

Ett arbete skulle utföras och *Alla* trodde att *Någon* skulle göra det. *Vem som helst* hade kunnat göra det, men *Ingen* gjorde det. *Någon* blev arg, därför att det var *Allas* uppgift. *Alla* trodde att *Vem som helst* kunde göra det. Men *Ingen* insåg att *Alla* skulle strunta i det. Det hela slutade med att *Alla* skylde på *Någon* när *Ingen* gjorde vad som *Vem som helst* skulle ha gjort.

Detta kan drabba alla. Ta dessa tänkvärda ord till dig!

RT Wästmannias Medlemsblad

Termometergatan 2, 723 50 Västerås

Tel. 021-14 16 85.

Redaktion

Ola Magnusson

Sven-Erik Lilja

e-post

s@rtwastmannia.se

m@rtwastmannia.se

Preliminär utgivningsplan

Nr	Manus senast	Utkommer vecka
1/14	18 april	17
2/14	18 augusti	35
3/14	25 september	40
4/14	8 december	51

Kontakta tidningsredaktionen om Du har artiklar, frågor eller nyhetsuppslag för publicering!

